

Mijn stad onze Planeet!

Maandblad - Mei 2010 - nr. 53

ALLE BEETJES HELPEN, WANT WE ZIJN
MET EEN MILJOEN BRUSSELAARS

6 juni:
Groot Milieufest!

LEEFMILIEU
BRUSSEL
- BIM -

Het cijfer van de maand: 960

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er meer dan 160 diersoorten en ongeveer 800 verschillende plantensoorten te vinden. Deze twee cijfers wijzen op een realiteit waarvan de meeste Brusselaars zich niet altijd bewust zijn: wij hebben een rijk biologisch patrimonium - biodiversiteit - in ons Gewest.

Beseffen wij, Brusselaars, wel hoe gevarieerd de biodiversiteit is ons Gewest? Het feit dat ons Gewest meer dan 800 plantensoorten telt, is des te merkwaardiger als we weten dat er in heel België ongeveer 1.600 soorten te vinden zijn. Dat is slechts het dubbele! Met meer dan 160 soorten moet de fauna trouwens niet onderdoen voor de flora: 45 soorten zoogdieren (waaronder 17 van de 19 vleermuissoorten in België), 92 inheemse nestbouwende vogelsoorten en 9 soorten amfibieën en reptielen.

De biodiversiteitsrubriek

Ter gelegenheid van het Internationale Jaar van de Biodiversiteit gaat Leefmilieu Brussel 'de Brusselse biodiversiteit in de kijker' zetten. Elke week belichten we op www.leefmilieubrussel.be een soort die in Brussel te vinden is. Mis het volgende deel dus niet!

ABONNEERT U ZICH!

Om *Mijn stad onze planeet* alle maanden gratis te ontvangen, zie bladzijde 8.

Groene ruimten voor de zomer

Aan de vooravond van de grote vakantie pakt de website van Leefmilieu Brussel uit met een interessante nieuwigheid (www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Groene ruimten, fauna en flora > Groene ruimten: kaart en infoches): een interactieve kaart toont alle openbare speel- en sportterreinen in onze hoofdstad. In enkele muisklikken krijgt u alle nuttige en praktische informatie: installaties, leeftijdklassen, localisatie, vervoermiddelen, toegankelijkheid, reglementering enz. U leest er meer over in het magazine *Mijn stad onze planeet* van juni (nr. 54).

Simulator voor energie-werkzaamheden

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest biedt verschillende financiële hulpmiddelen om energiebesparende investeringen mogelijk te maken. Maar het is niet altijd even eenvoudig om uw weg te vinden tussen alle energiepremies, fiscale kortingen en renovatiepremies. Daarom is er nu een simulator op www.leefmilieubrussel.be/energieinvesteringen. Hiermee kan u het rendement van uw geplande investeringen ramen, rekening houdend met de bestaande financiële hulpmiddelen. Hij maakt het ook mogelijk om het rendement van verschillende investeringen te vergelijken.

Schrijf u in voor de EUROPESE WEEK van de AFVAL-VERMINDERING 2010

De volgende editie van de Europese Week van de Afvalvermindering gaat door van 20 tot en met 28 november 2010. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest doet een oproep om in dit kader projecten te organiseren. We vragen iedereen die een actie op poten wilt zetten rond preventie, hergebruik of compostering om zich aan te melden. Inschrijven kan op www.leefmilieubrussel.be > Particulieren > Afval > Wat doet het Gewest? Op deze pagina vindt u ook enkele filmpjes over de projecten van 2009. Zij kunnen u misschien inspireren? In de vorige editie van *Mijn stad onze planeet* (Nr. 52) kon u al een artikel vinden over de Europese Week van de Afvalvermindering.

Meer info: 02 775 75 75 info@leefmilieubrussel.be

Mijn stad onze planeet

Maandelijks publicatie (verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus) - Leefmilieu Brussel - Gulledele 100 - 1200 Brussel Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieubrussel.be - www.leefmilieubrussel.be
V.U.: J.-P. Hannequart en E. Schamp. HERLEZINGCOMITÉ: Xavier Van Roy, Mathieu Molitor, Louis Grippa, Rik De Laet. REDACTIE: Marc Magain - Vertaling: Maarten Geerts. FOTO: Leefmilieu Brussel (p. 3, p. 4, p. 6, p. 8). ILLUSTRATIE COVER: Frank Pé. PRODUCTIE: www.4sales.be © IBGE-BIM - Gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier.

Voeding

Een bord vol
BIODIVERSITEIT

Aardbeien, aalbessen, kersen, groene bonen, erwten, spinazie... De zomer brengt tal van fruit- en groentesoorten die in volle grond hebben kunnen groeien en op een natuurlijke manier hebben kunnen rijpen. Samen bieden ze een verbazingwekkend assortiment van smaken, kleuren, texturen en vormen. Voldoende materiaal om elke dag een lekker en gezond kunstwerk te creëren op ons bord. Maestro, aan het werk!

2008, onderzocht het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen 1.413 stalen fruit en groenten uit Belgische winkels. In 72 % van de stalen werden pesticiden teruggevonden. In 6 % van de gevallen was er zelfs een ernstig gezondheidsrisico. Voor ingevoerde producten liep dat laatste cijfer op tot 10 %.

Lokaal en bio

Redenen genoeg dus om seizoensproducten te kopen en om te kiezen voor bio waaraan geen pesticiden te pas komen. Koop deze zomer daarom zoveel mogelijk producten afkomstig uit de buurt van Brussel. U vindt tal van adressen op de website van de Solidaire Aankoopgroepen www.gasap.be, op de website van de vereniging 'Le Début des Haricots' www.haricots.org of op de website van Saveurs paysannes www.saveurspaysannes.be.

Zo bent u ook zeker van de versheid van uw fruit en groenten. U kunt ook nagaan hoe de telers staan tegenover pesticiden. U kunt ze vragen naar hun teeltkalender en hun beste variëteit. Bepaalde producenten hebben naast de directe verkoop ook een systeem opgezet waarbij de klanten zelf kunnen oogsten. Van producent naar consument. Zonder omwegen.

Elk seizoen heeft zijn ontdekkingen, elke voedingsproduct zijn bereidingswijze. Lees de praktische voedingsfiches en abonneer u op www.leefmilieubrussel.be
> Particulieren > Mijn voeding > Kies voor verse, lokale seizoensproducten. Of vraag ze aan op het nummer 02 775 75 75. Ontdek ook de gratis brochure 'Voeding en milieu. 65 tips om lekker, milieuvriendelijk én gezond te eten.'

De seizoengroenten : smakelijker en beter voor het milieu.

Tijdens de zomer hebben onze eigen fruit- en groentesoorten het voordeel dat ze goedkoop zijn, heerlijk smaken en geuren, en in alle soorten beschikbaar zijn. Een krokante krop sla, enkele smakelijke tomaten, een beetje olie erover: zo simpel kan genieten zijn. Een knapperige radijs die al zijn kracht vrijgeeft – wat een ervaring! Een verrukkelijke rabarbermoes... dat is smullen geblazen. En laten we ook de aardbeien, perziken, kersen, aalbessen, zwarte bessen, enz. niet vergeten. U kunt ze zo eten of in een slaatje. Laten we snel inkopen doen, want het assortiment ziet er geweldig uit.

In de zomer is het heerlijk genieten van fruit en groenten. Seizoensproducten

zijn overigens op alle vlakken een goede keuze. Het hele jaar door zijn er lokale fruit- en groentesoorten te vinden. Probeer het eens aan de hand van de kalender die Leefmilieu Brussel heeft samengesteld (zie kader).

Een voor de hand liggende keuze

Fruit en groenten hebben hun eigen ritme. Tijdens de zomer groeien ze door de warmte van de zon. Daardoor zijn de prijzen dan ook lager. Een rode tomaat die in de winter in serres wordt geteeld met behulp van extra verwarming vraagt vier keer meer energie dan de tomaat die in de zomer in volle grond groeit.

Niet alleen de serreteelt verbruikt energie, ook het transport. Bij de lokale productie van een kilo tomaten in volle grond komt er quasi geen CO₂ vrij. De invoer van een zelfde hoeveelheid groenten uit Spanje produceert ongeveer 0,6 kilo CO₂. Naast de enorme impact van dat energieverbruik op onze atmosfeer, zijn het vooral de consument en het milieu die de eindrekening van alle verwarming, opslag en transport betalen.

De kwaliteit is nog een reden om de oorsprong van onze voeding te controleren en om voor lokale en biologische producten te kiezen. In

CO₂-UITSTOOT VOOR DE PRODUCTIE VAN EEN KILO TOMATEN

Van Belgische velden (tijdens seizoen): 0,2 kg CO₂

Vanuit Spanje: 0,6 kg CO₂

Van tomaten gekweekt in Belgische serres (buiten seizoen): 2,3 kg CO₂

Elfde Milieufeest

Met zijn allen naar het **JUBELPARK** om het in de bloemetjes te zetten

Noteer het alvast in uw agenda: dit jaar gaat het Groot Milieufeest door op 6 juni vanaf 11.00 uur in het Jubelpark in Brussel. Het Jaar van de Biodiversiteit vormt het centrale thema. Het evenement is ondertussen toe aan zijn elfde editie en trekt elk jaar steeds meer bezoekers: in 2009 namen ongeveer 25.000 mensen deel.

Het evenement is niet alleen populair, het is ook gratis. Bovendien richt het zich tot een breed publiek met activiteiten voor zowel jong als minder jong. Naast animaties zijn er tal van speciale activiteiten die de verplaatsing waard zijn: het milieu- en natuurdorp, de tentoonstelling over biodiversiteit (2010 is het Internationale Jaar van de Biodiversiteit), een fietstocht met de "Beau Vélo de Ravel" langs de Groene Wandeling of het grote slotconcert met Magic System.

Milieufeest...

MILIEU en de BIODIVERSITEIT

Adrien Joveneau

WANNEER?

Zondag 6 juni vanaf 11.00 uur.

WAAR?

Jubelpark.

Toegang: Bus 22 - 27 - 36 - 61 - 79 - 80.
Metro lijnen 1 en 5, halte Schuman of Merode - Tram 81.

WIE?

Iedereen is welkom. Er is voor alle smaken en leeftijden wat wils.

WAT?

- Leefmilieu Brussel organiseert het evenement samen met een honderdtal verenigingen en organisaties die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling. Het Milieufeest is dan ook het moment bij uitstek om praktische informatie en tips op te pikken om onze stad en onze planeet te beschermen.
- Er zijn tal van activiteiten rond biodiversiteit en duurzame ontwikkeling.
- Kinderen kunnen hun hart ophalen aan tal van ludieke animaties: maquillage, straatartiesten, muziek, enz.
- In het Jubelpark en langs de Groene Wandeling wordt een grote fototentoonstelling over biodiversiteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest georganiseerd.
- 'Beau Vélo de Ravel' met de RTBF: een fietstocht van vijftien tot twintig kilometer langs de Groene Wandeling. Inschrijvingen starten om 11.00 uur. De tocht zelf begint om 14.00 uur en de aankomst is voorzien om 16.30 uur ten laatste. Het parcours voorziet verschillende haltes langs de Groene Wandeling die interessant zijn op het vlak van de biodiversiteit.
- Afsluitend concert met Peps en Magic System om 17.30 uur.

Meer informatie op
www.leefmilieubrussel.be
02 775 75 75

Ontmoeting - ADRIEN JOVENEAU

“FIETSEN IS GOED VOOR DE BIODIVERSITEIT”

Adrien, de Beau Vélo de Ravel is toe aan zijn twaalfde seizoen. Tijd om terug te kijken?

De eerste editie trok 70 deelnemers. Vandaag trekken de drukst bezochte tochten in de zomer tot 7.000 mensen. Dat geeft een enorme voldoening.

Vandaag is er bijna een militant kante aan deze tochten. Was dat van bij het begin ook zo?

Eerlijk gezegd, nee. In het begin was het vooral ontspannen en genieten in de natuur. We wilden het Ravel-net promoten als een alternatief soort toerisme. De uitzending vormde hiervoor een ideaal klankbord. Geleidelijk aan werden andere aspecten belangrijker. Ik zeg altijd dat Beau Vélo de Ravel steunt op vijf pijlers: mobiliteit en fietsen; milieu en natuur; plezier en tijdverdrijf; bewegen en gezondheid; sociale voeling (de activiteiten die rondom het Ravel-net zijn ontstaan). We zitten dus op onze plaats in een milieufeest met biodiversiteit als centraal thema.

Bent u buiten het 'professionele' luik ook bezig met milieu en biodiversiteit?

Eerst en vooral wil ik nog even aanstippen dat we op professioneel vlak gebruik hebben gemaakt van de populariteit van Beau Vélo de Ravel om andere grote natuurbijeenkomsten te organiseren, bijvoorbeeld om samen met de deelnemers sites op te ruimen of aan te leggen. Los daarvan probeer ik als mens zoals een ander aandacht te hebben voor het milieu. Ik woon in Namen en trek met de trein en de fiets naar Brussel om te werken. Ik stap af in het Luxemburgstation en rij met de fiets naar de Reyerslaan. Ik heb een grote tuin, maar die maai ik niet. Dat laat ik over aan de geiten. We eten ook minder vlees en meer fruit en groenten. Het waren vooral onze kinderen die daarop aandrongen. Voorts koop ik zo veel mogelijk producten van bij ons. Kortom, net als veel mensen doe ik niet veel. Maar ik ben ervan overtuigd dat al die kleine inspanningen samen de wereld kunnen veranderen.

Biodiversiteit in Brussel

We stellen u voor aan de **GASTEN** van onze **HOOFDSTAD**

2010 is het Internationale Jaar van de Biodiversiteit. De biodiversiteit krijgt het steeds zwaarder te verduren op onze blauwe planeet. Nochtans is ze van levensbelang. Tijd dus om even stil te staan en actie te ondernemen. In onze verstedelijkte omgeving draagt de biodiversiteit rechtstreeks bij aan de levenskwaliteit van de Brusselaars: ontspanning, vrije tijd, cultuur, landschappen. Ze versterkt het imago en de aantrekkelijkheid van de stad. Duurzame stadsontwikkeling kan dus niet zonder bescherming van natuur en biodiversiteit.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt over een opmerkelijke biodiversiteit: bijna 800 plantensoorten, 45 soorten zoogdieren (waaronder 17 soorten vleermuizen), 92 inheemse nestbou-

wende vogelsoorten, 28 dagvlinders, enz. De prachtige foto's op deze pagina's komen uit de tentoonstelling voor het Milieufeest en tonen enkele gasten van ons Gewest...

© Foto: S. Peten

De slechtvalk, die beschouwd wordt als het snelste dier ter wereld, is een geduchte roofvogel. Verschillende koppeltjes nestellen in Brussel: op de Sint-Michiels- en Sint-Goedeleka-thedraal en op de kerk van Bosvoorde.

© Foto: F. Hildvegi

De dotterbloem (familie van de boterbloem) bloeit in de lente langs de oevers van beekjes of in vochtige, moerassige weiden.

© Foto: Vilda - Rollin Verifinde

Brussel telt 17 soorten **vleermuizen**, terwijl er in heel België maar 19 zijn! Het is het enige zoogdier dat kan vliegen. Hij vangt 's nachts insecten, waardoor hij een belangrijke rol speelt in het behoud van het ecologische evenwicht.

© Foto: F. Hildvegi

De margriet kan als het ware symbool staan voor het groene, ecologische netwerk. Ze groeit in graslanden aan de rand van Brussel en langs grote verbindingswegen: spoorwegbermen, autowegen, enz. Via die 'groene corridors' dringt ze door tot in de stad.

© Foto: F. Hildvegi

Het vliegend hert is het grootste insect in Europa. Het dier kan tot 8 cm groot worden en heeft een zeer specifieke habitat: dood hout op een zonnige plaats. Het komt voor in het zuidoosten van het Gewest, in de buurt van het Zoniënwoud.

© Foto: A. Vanderhaegen

Polypore houtzwammen groeien op bomen zoals es, eik, wilg en populier. Ze zijn dus vooral in het bos terug te vinden.

© Foto: F. Hildvegi

De koninginnenpage duikt van april tot september op in tuinen en weiden. Vlinders zeggen veel over de gezondheid van het milieu, want elke soort is afhankelijk van een specifieke plantensoort om eitjes in achter te laten.

© Foto: A. Vanderhaegen

De vliegenzwam is een plaatjeszwam die vooral in bossen is terug te vinden. Let op: deze zwam is gevaarlijk. Sommige zijn eetbaar, maar anderen zijn giftig en zelfs dodelijk.

Biodiversiteit beschermen

BIODIVERSITEIT BEGINT BIJ U THUIS

We kunnen met zijn allen de Brusselse ambassadeurs worden voor het Internationale Jaar van de Biodiversiteit. Dat is heel eenvoudig zelfs. Het volstaat om biodiversiteit te introduceren in onze leefruimtes, in onze tuin, op ons balkon, maar ook in ons gedrag.

Roer uw groene vingers!

Zowat een derde van de groene ruimten in Brussel bestaat uit privé-tuinen die vogels, vlinders, bijen, varens en made-liefjes verwelkomen.

Vermijd pesticiden en chemische meststoffen. Ze zijn gevaarlijk voor alle soorten, dus ook voor de mens! Bovendien merken we dat onkruid en ongedierte er steeds beter tegen bestand zijn. U kunt insecten in huis vermijden door op uw verlichting te letten en door planten te zetten, zoals lavendel, rozemarijn en citroenkruid. Dankzij een goede selectie van verschillende soorten planten, hoeven we geen giftige sporeistoffen.

Kies voor lokale plantensoorten. Inheemse planten trekken de lokale 'vijanden' van ongedierte aan. Vermijd exotische soorten. Ze kunnen de lokale inheemse wilde soorten verdrijven. Met inheemse bloemen doet u bijen een enorm plezier.

Laat de natuur zijn werk doen. Hou in de tuin een ruimte vrij die u niet maait. Als u snoeit, laat de takken dan op een hoopje liggen. Dood hout is ideaal voor paddestoelen, insecten, kleine knaagdieren, enz. Plaats nestkasten voor de vogels en, waarom ook niet, voor vleermuizen.

Composteer! In plaats van meststoffen te kopen, kunt u beter doen zoals de natuur en de bodem voeden met zelfgemaakte compost. U bespaart er niet alleen afval mee, composteren levert u ook gratis plantaarde op.

De natuur onder de stenen

Er zijn niet alleen tuinen. Een stenen muur, een gevel, een hoekje op de stoep: de natuur uit zich overal waar ze de kans krijgt.

Beplant uw gevels en muren. Als het toegestaan is, kunt u een vaste klimplant langs uw gevel laten groeien. En waarom ook geen groene muur in uw keuken of salon? Of een klimop op de achtermuur van de tuin? De klimop kan er zich in volle harmonie en op eigen kracht ontwikkelen.

Waarom geen groendak? Een groendak is een ideaal toevluchtsoord voor tal van kleine dieren en plantensoorten. Net als een beplante muur, vormt een groendak een perfecte isolatie: het beschermt tegen de winterse kou en houdt het 's zomers lekker koel binnen.

Verantwoord gedrag

In parken en openbare ruimten houdt u uw hond best aan de leiband zodat hij de dieren met rust laat. Of u nu te voet bent, met de fiets of met de slee, blijf op de aangeduide paden. Zo vermijdt u dat u bloemen, delicate planten of paddestoelen vertrappelt. Het is uiteraard verboden om planten en paddestoelen te plukken. En blijf ook, net als in een tuintje, af van dood hout dat zo veel leven herbergt.

Leefmilieu Brussel publiceert een brochure om de diversiteit en rijkdom van onze lokale natuur beter te begrijpen. Deze brochure geeft tal van tips om thuis de nodige aandacht te schenken aan biodiversiteit en ze te beschermen.

Raadpleeg de infofiches over de biodiversiteit in Brussel. Er zijn ook documenten specifiek voor de tuin en voor de buurt:

www.leefmilieubrussel > documentatiecentrum > De infofiches van Leefmilieu Brussel > Groene ruimten, fauna en flora

DE LOOP VAN DE SEIZOENEN

Raad de naam van elke vrucht en van elke groente en omcirkel ze:

- in het groen als je ze in de lente eet,
- in het geel als je ze in de zomer eet,
- in het rood als je ze in de herfst eet,
- in het blauw als je ze in de winter eet.

Oplissing : groen = appel, salade, wortel, asperge, radis, prei, aardbei, peer, meloen, aardappel, courgette, salade, wortel, druif, radis, prei, meloen, pompoen, noot, peer ; rood = appel, tomaat, wortel, druif, radis, prei, meloen, pompoen, noot ; geel = kers, tomaat, radis, prei, meloen, aardappel, courgette, salade ; blauw = appel, salade, wortel, asperge, radis, prei, aardbei, peer ; blauw = appel, salade, wortel, prei, pompoen, witlof, noot, peer.

Voor al uw vragen:

INFO 02 775 75 75
www.leefmilieubrussel.be

Agenda

06/06 > 31/08 - FOTOTENTOONSTELLING BIODIVERSITEIT IN BRUSSEL

Ontdek langs de Groene Wandeling en in bepaalde groene ruimten van het Gewest tal van grote, prachtige foto's over de biodiversiteit en de verschillende dier- en plantsoorten in Brussel. Gratis.

Meer info : www.leefmilieubrussel.be - 02 775 75 75

19/09 - ACTIVITEIT AUTOLOZE ZONDAG

Op 19 september gaat alle aandacht naar alternatieve vervoersmethoden. Deze sensibilisatieactie promoot voor het negende jaar op rij duurzame mobiliteit.

Meer info : www.autolozezondag.irisnet.be

26/09/2010 - BEZOEKEN TUINEN IN FEESTTOOI

De bibliotheek René Pechère organiseert geleide bezoeken aan een reeks tuinen.

Meer info op <http://tuineninfesttooi.bvrp.net>

Mijn stad onze planeet

Gratis

Neem nu een abonnement!

Elke maand (9 nummers per jaar) vindt u in het magazine *Mijn stad onze planeet* handige tips voor een beter leven in de stad, om energie te besparen, het milieu te beschermen, de natuur te ontdekken, enz. Wilt u het magazine gratis ontvangen? Abonneer u dan op www.leefmilieubrussel.be/abonnement of vul het onderstaande formulier in en verzend het naar: Leefmilieu Brussel, Secretariaat Informatie, Gulledele 100, 1200 Brussel, of per fax naar 02 775 76 21.

Mevrouw Juffrouw De heer

Naam: Voornaam:

Adres: Nr.: Bus:

Plaats: Postcode: E-mailadres:

Ik wens *Mijn stad onze planeet* te ontvangen: elektronisch in een papieren versie

Vertrouwelijk: deze informatie dient enkel voor het bewaren van uw gegevens. Leefmilieu Brussel geeft u informatie in geen geval door aan derden en zal ze ook niet voor andere doeleinden gebruiken. Conform de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens hebt u het recht om uw gegevens te raadplegen en ze, indien nodig, te laten verbeteren.